

Bài 11: Chính sách dân số và giải quyết việc làm

Phần 1: Câu hỏi giữa bài

Câu hỏi (trang 91 sgk Giáo dục công dân 11) thuộc nội dung chính sách dân số:

Với vốn hiểu biết của mình, em có nhận xét gì về tình hình dân số nước ta?

Trả lời:

- Em có nhận xét gì về tình hình dân số nước ta như sau:

- + Quy mô dân số lớn khoảng 100 triệu dân
- + Kết quả giảm sinh chưa thật vững chắc, chất lượng dân số thấp
- + Mật độ dân số cao
- + Phân bố dân cư chưa hợp lí.
- +....

=> Bên cạnh những thuận lợi như giúp nước ta có nguồn lao động dồi dào, thị trường tiêu thụ rộng lớn thì cũng gây ra nhiều khó khăn to lớn đối với đất nước ta...

Câu hỏi (trang 93 sgk Giáo dục công dân 11) thuộc nội dung chính sách giải quyết việc làm: Em có nhận xét gì về tình hình việc làm ở nước ta hiện nay?

Trả lời:

- Tình hình việc làm ở nước ta hiện nay:

+ Hiện nay nhà nước ta thực hiện nền kinh tế nhiều thành phần , mở rộng hợp tác,...đã tạo ra nhiều việc làm mới.

+ Tuy nhiên tình trạng thiếu việc làm vẫn là vấn đề rất bức xúc ở cả nông thôn và thành thị, đặc biệt là do ảnh hưởng của dịch bệnh covid 19 nên rất nhiều công ty ngừng hoạt động, dẫn tới vấn đề việc làm càng gay gắt hơn...

+....

Câu hỏi (trang 93 sgk Giáo dục công dân 11) thuộc nội dung chính sách giải quyết việc làm: Trước tình hình trên, mục tiêu của chính sách giải quyết việc làm ở nước ta là gì?

Trả lời:

- Trước tình hình trên, mục tiêu của chính sách giải quyết việc làm ở nước ta là:

- + Tập trung sức giải quyết việc làm ở cả thành thị và nông thôn.
- + Phát triển nguồn nhân lực.
- + Mở rộng thị trường lao động.
- + Giảm tỉ lệ thất nghiệp.
- + Tăng tỉ lệ người lao động đã qua đào tạo nghề.
- +....

Phần 2: Bài tập cuối bài

Câu 1 (trang 95 sgk Giáo dục công dân 11): Nêu tình hình dân số ở nước ta và tác động của nó đối với mọi mặt của đời sống xã hội. Hãy tìm hiểu về mật độ dân số ở địa phương em và so sánh với mật độ dân số trung bình của cả nước.

Trả lời:

- Tình hình dân số ở nước ta:
- + Quy mô dân số lớn khoảng 100 triệu dân
- + Kết quả giảm sinh chưa thật vững chắc, chất lượng dân số thấp
- + Mật độ dân số cao
- + Phân bố dân cư chưa hợp lí.
- +....

- Tác động của dân số với mọi mặt của đời sống xã hội:
- + Gây cản trở tốc độ phát triển kinh tế xã hội.
- + Gây khó khăn lớn trong việc nâng cao chất lượng cuộc sống
- + Gây khó khăn trong việc giải quyết việc làm và thu nhập.
- + Làm cạn kiệt tài nguyên, ô nhiễm môi trường.
- +....
- Mật độ dân số ở Hà Nội 1.979 người/km², mật độ dân số trung bình cả nước 274 người/km² -> Đông gấp gần 8 lần.

Câu 2 (trang 95 sgk Giáo dục công dân 11): Mục tiêu và phương hướng cơ bản của chính sách dân số ở nước ta?

Trả lời:

* Chính sách dân số ở nước ta đang là bài toán cần được giải quyết, trước tình hình đó, Đảng và nhà nước ta đã đưa ra các mục tiêu và phương hướng cụ thể: Mục tiêu và phương hướng cơ bản của chính sách dân số ở nước ta:

- Mục tiêu:
- + Tiếp tục giảm tốc độ gia tăng dân số
- + Sớm ổn định quy mô, cơ cấu dân số và phân bố dân cư hợp lí.
- + Nâng cao chất lượng dân số nhằm phát triển nguồn nhân lực cho đất nước.

- Phương hướng:

+ Tăng cường công tác lãnh đạo và quản lí, tổ chức tốt bộ máy làm công tác dân số từ Trung ương đến cơ sở, tăng cường sự phối hợp giữa các cấp, các ngành đối với công tác dân số.

+ Làm tốt công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục với nội dung thích hợp, hình thức đa dạng nhằm phổ biến rộng rãi các chủ trương, biện pháp kế hoạch hóa gia đình.

+ Nâng cao sự hiểu biết của người dân về vai trò của gia đình, bình đẳng giới, sức khỏe sinh sản, nhằm góp phần nâng cao chất lượng dân số về thể chất, trí tuệ, tinh thần.

+ Nhà nước đầu tư đúng mức, tranh thủ các nguồn lực trong và ngoài nước, thực hiện xã hội hóa công tác dân số, tạo điều kiện thuận lợi để mọi gia đình, cá nhân tự nguyện, chủ động tham gia công tác dân số.

+...

Câu 3 (trang 95 sgk Giáo dục công dân 11): Em hãy giải thích và nêu lên thái độ của mình đối với những quan niệm sau: Trời sinh voi, trời sinh cỏ; Đông con hơn nhiều của; Trọng nam khinh nữ.

Trả lời:

* “Trời sinh voi, trời sinh cỏ”

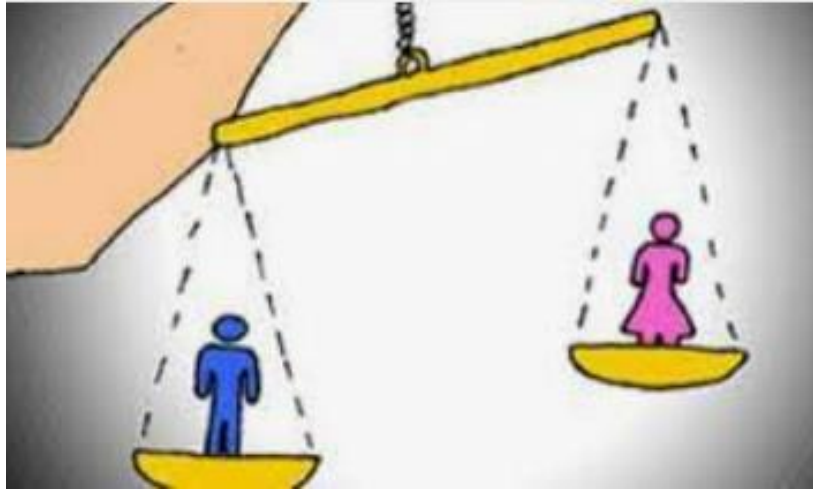
- Ta có thể hiểu câu này theo hai nghĩa đen và bóng:
- + Nghĩa đen: thì đó là một quy luật tự nhiên, khi trời sinh voi thì tất nhiên phải sinh ra cỏ để nuôi sống loài voi.
- + Nghĩa bóng: thì câu này có nghĩa là bố mẹ sinh con ra thì con ắt sẽ tìm được cách mưu sinh không cần bố mẹ nuôi dưỡng.
- Thái độ:
- + Đây là quan niệm sai trái, em không đồng tình vì nó thể hiện sự thiếu trách nhiệm của cha mẹ đối với con cái.
- + Hậu quả: Gây nên sự bùng nổ dân số, chất lượng đời sống kém.
- * “Đông con hơn nhiều của”:

- Ta có thể hiểu câu này theo hai nghĩa đen và bóng:
- + Nghĩa đen: Có nhiều con tốt hơn có nhiều của cải vật chất.
- + Nghĩa bóng: Có nhiều con cái khi về già sẽ có người chăm sóc, hơn là nhiều của cải nhưng không có con cái ở bên.
- Thái độ:
- + Không đồng ý với quan điểm đó vì có nhiều con sẽ khiến việc chăm sóc của cha mẹ gặp khó khăn, con cái không có đủ điều kiện học hành, khó phát triển dẫn đến khả năng kinh tế kém, phải bươn chải cuộc sống, cũng không có điều kiện chăm sóc cha mẹ được tốt nhất.

+ Hậu quả: Bùng nổ dân số, dân trí và đời sống thấp.

*Trọng nam khinh nữ

- Ta có thể hiểu câu này theo hai nghĩa đen và bóng:

+ Nghĩa đen: Yêu quý con trai, ghét bỏ con gái.

+ Nghĩa bóng: Chỉ nên sinh con trai, không nên sinh con gái.

- Thái độ:

+ Không đồng ý vì nó là sai lầm, con nào cũng đáng quý như nhau.

+ Hậu quả: gây mất cân bằng giới tính

+....

Câu 4 (trang 95 sgk Giáo dục công dân 11): Nêu tình hình việc làm và mục tiêu của chính sách giải quyết việc làm ở nước. Hãy tìm hiểu và nhận xét tình hình việc làm ở địa phương em.

Trả lời:

- Tình hình việc làm ở nước ta:

+ Gần đây, nhà nước đã ban hành những chính sách nhằm mở rộng sản xuất, dịch vụ, đa dạng hóa ngành nghề, thực hiện tốt kế hoạch và các chương trình kinh tế, xã hội nên đã tạo ra được nhiều việc làm mới.

+ Tuy vậy, tình trạng thiếu việc làm ở nước ta vẫn là vấn đề bức xúc ở cả nông thôn và thành thị.

- Mục tiêu của chính sách giải quyết việc làm là:

+ Tập trung sức giải quyết việc làm ở cả thành thị và nông thôn.

+ Phát triển nguồn nhân lực.

+ Mở rộng thị trường lao động.

+ Giảm tỉ lệ thất nghiệp và tăng tỉ lệ người lao động đã qua đào tạo nghề

- Tình hình việc làm ở địa phương em:

+ Thị trường lao động dồi dào

+ Có nhiều người có bằng cấp đại học, cao đẳng...

+ Độ tuổi lao động trẻ nhiều

+ Có nhiều người có việc làm và cũng có nhiều người chưa có việc làm ổn định.

+....

Câu 5 (trang 95 sgk Giáo dục công dân 11): Trình bày phương hướng cơ bản nhằm giải quyết vấn đề việc làm ở nước ta hiện nay.

Trả lời:

-Phương hướng cơ bản nhằm giải quyết vấn đề việc làm ở nước ta hiện nay:

- + Thúc đẩy phát triển sản xuất và dịch vụ. Nhà nước khuyến khích các thành phần kinh tế, các nhà đầu tư trong và ngoài nước sản xuất, kinh doanh có hiệu quả nhằm tạo ra nhiều việc làm cho người lao động.
- + Khuyến khích làm giàu theo pháp luật, tự do hành nghề, khôi phục và phát triển các ngành nghề truyền thống, đẩy mạnh phong trào lập nghiệp của thanh niên.
- + Đẩy mạnh xuất khẩu lao động, đặc biệt là lao động đã qua đào tạo nghề, lao động nông nghiệp nhằm giải quyết yêu cầu trước mắt và lâu dài, tăng thu nhập cho người lao động.
- + Sử dụng có hiệu quả nguồn vốn trong chương trình mục tiêu quốc gia để giải quyết việc làm, cải thiện điều kiện làm việc cho người lao động.
- +...

Câu 6 (trang 95 sgk Giáo dục công dân 11): Em suy nghĩ như thế nào về trách nhiệm của mình đối với chính sách dân số và giải quyết việc làm?

Trả lời:

- Em nhận thấy, mình là học sinh lớp 11, là một công dân của đất nước. Vì vậy, bản thân em cũng có trách nhiệm trong chính sách dân số và giải quyết việc làm. Để thực hiện tốt bổn phận của mình, em sẽ:

- + Chấp hành chính sách dân số, pháp luật về dân số
- + Chấp hành chính sách giải quyết việc làm và pháp luật về lao động.
- + Động viên người thân trong gia đình và những người khác cùng chấp hành, đồng thời đấu tranh chống những hành vi vi phạm chính sách dân số và giải quyết việc làm.
- + Có ý chí vươn lên nắm bắt khoa học kĩ thuật tiên tiến, định hướng nghề nghiệp đúng đắn để tích cực, chủ động tìm việc làm, tăng thu nhập cho bản thân và gia đình, góp phần thúc đẩy sự phát triển chung của đất nước.
- +...